

Udskriftsdato: 14. december 2025

VEJ nr 9722 af 03/07/2015 (Historisk)

Vejledning om prøveudtagning og prøveundersøgelse

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin.,
Fødevarestyrelsen,j.nr.2015-28-39-00171

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 604 af 01/06/2017 - VEJ nr 9697 af 07/08/2017

Vejledning om prøveudtagning og prøveundersøgelse

Afsnit I

Hvad handler denne vejledning om?

Denne vejledning knytter sig til bekendtgørelse nr. 1280 af 4. december 2014 om salmonella hos svin med senere ændringer. Bekendtgørelsen fastsætter krav om prøveudtagning og prøveundersøgelse i forbindelse med særslagtnings- og ferskkødsovervågning.

Vejledningen knytter sig til bekendtgørelsens bilag 6, kapitel 3 om prøveudtagning i forbindelse med særslagtnings- og bilag 7, kapitel 2 og 4 om prøveudtagning og prøveundersøgelse i forbindelse med ferskkødsovervågning.

Hvem er vejledningen rettet til?

Vejledning er udarbejdet af Fødevarestyrelsen og henvender sig primært til Fødevarestyrelsens fødevareafdelinger, kødkontrollen samt virksomhederne.

Afsnit II

Svaberprøver - særslagtningsbesætninger med svin

Prøveudtagningsmetode - afsvabring af slagtekroppe

- 1) Til afsvabring skal der anvendes to 16-lags sterile gazetamponer af bomuld med dimensionerne 10 × 10 cm.
- 2) Inden afsvabring påbegyndes, skal gazetamponen fugtes med 10 ml steril fysiologisk kogesalt med pepton (steril peptonbuffer) efter ISO 17604:2003.
- 3) Der skal svabres fra 2 udvalgte steder på slagtekroppen, således at det totale svabrede område er ca. 1400 cm². Delprøve skal udtages fra den mediale del af skinken, kød og ca. 5 cm sværbræmme samt bækkenindgangen, svarende til i alt 30 × 20-25 cm. Delprøve skal udtages fra hele bug- og brystsnitte, svarende til ca. 70-80 × 8-10 cm (heraf ca. 5 cm svær). (Se illustration i afsnit IV)
- 4) Ved hjælp af en stor pean, der i forvejen er afsprittet og flamberet, afsvabres det ene område af slagtekroppen med den ene tampon. Peanen afsprittes og flamberes, hvorefter det andet område af slagtekroppen afsvabres med den anden tampon. Peanen skal afsprittes og flamberes mellem hver ny slagtekrop.
- 5) Den sterile peptonbuffer må ikke på noget tidspunkt forurenes mellem afsvabring af de enkelte svinekroppe. Gazetamponer fra samme slagtekrop placeres i 100 ml steril peptonbuffer i en stomacherpose eller andet, som er egnet til opformering.

- 6) Alternativt kan to sterile gazetamponer overføres til en steril stomacherpose, der tilsættes 25 ml steril peptonbuffer. Ved prøveudtagning krænges de fugtede gazetamponer ud af stomacherposen, og efter endt afsvabring af begge områder på svinekroppen, krænges gazetamponerne tilbage i posen. Efter prøveudtagning tilsættes 100 ml steril peptonbuffer inden opformeringen påbegyndes, jf. dog nummer 6.
- 7) Såfremt prøverne skal forsendes, må de 100 ml steril peptonbuffer ikke tilsættes, førend prøverne modtages på laboratoriet.

Afsnit III

Svaberprøver - ferskkødsovervågning

Prøveudtagningsmetode – afsvabring af slagtekroppe

- 1) Afsvabring af slagtekroppen skal foretages 4 steder, hvor der for hvert område skal svabres 10 x 10 cm, 100 cm² i alt. Under afsvabringen skal der anvendes en skabelon. Skabelonen skal desinficeres, før den anvendes på næste slagtekrop.
- 2) Afsvabringen af slagtekroppens 4 steder (se illustration i afsnit V) skal foretages med en og samme sterile gazetampon, og afsvabringen skal startes på det sted, som forventes at være mindst kontamineret. Afsvabringen påbegyndes ved ryggen og afsluttes ved kæbesnitte.
- 3) Til afsvabring skal der anvendes en 16-lags steril gazetampon af bomuld med dimensionerne 10 × 10 cm eller en gazetampon af lignende dimensioner og med samme egenskaber.
- 4) Inden afsvabring påbegyndes, skal gazetamponen fugtes med 10 ml steril fysiologisk kogesalt med pepton (steril peptonbuffer) efter ISO 17604:2003.
- 5) Hvert af de 4 områder skal afsvabres først 10 gange i vandret retning og derefter 10 gange i lodret retning.
- 6) Efter endt afsvabring skal gazetamponen placeres i den sterile stomacherpose, hvorfra analysen skal udføres på laboratoriet.
- 7) Såfremt prøverne analyseres som samleprøver, skal de 5 gazetamponer umiddelbart efter endt afsvabring placeres i den samme stomacherpose. Denne pose skal være tilstrækkeligt stor til, at der på laboratoriet kan tilsættes 250 ml steril peptonbuffer.

Prøveundersøgelse

- 1) Umiddelbart inden analyse af samleprøver påbegyndes, skal der tilsættes 250 ml 37° C varmt steril peptonbuffer til stomacherposen med de 5 gazetamponer. Ved analyse af enkeltprøver tilsættes kun 50 ml 37° C varmt steril peptonbuffer til stomacherposen med gazetamponen.
- 2) Prøverne skal analyseres efter den seneste version af EN/ISO 6579 eller NMKL nr. 71. Der kan desuden anvendes validerede metoder. Valideringen skal være foretaget på relevant prøvemateriale.

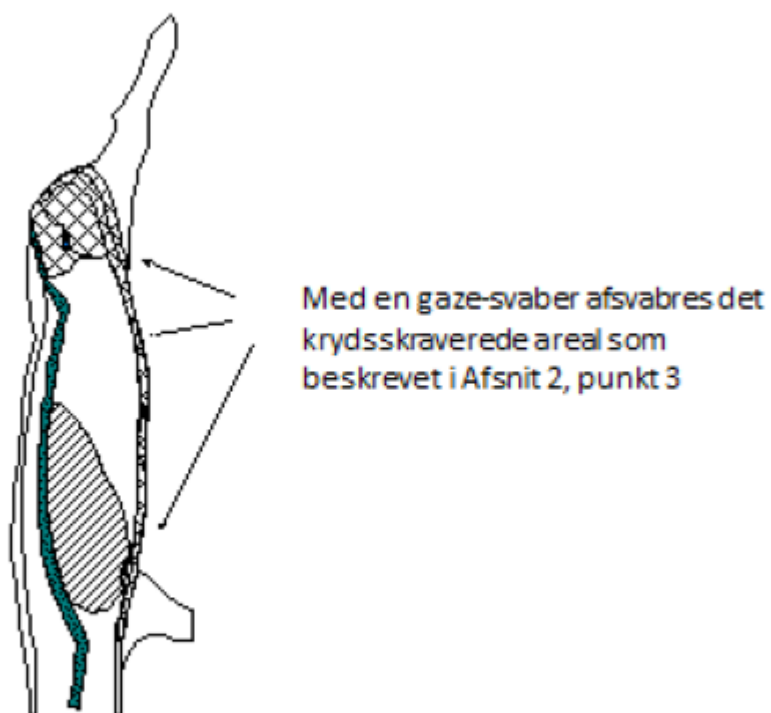
- 3) Indberetning af analyseresultater skal ske til Fødevarestyrelsen. Ved indberetning kan skemaet i bekendtgørelsens kapitel 9 anvendes. Resultaterne kan dog også indberettes elektronisk efter aftale med Fødevarestyrelsen.

◇

Afsnit IV

Prøveudtagningssteder

Særslagtningsbesætninger med svin

Afsnit V

Prøveudtagningssteder

Ferskkødsovervågning

Fødevarestyrelsen, den 3. juli 2015

KARIN BRECK